

AKATALPA

Eylül 2023 - Sayı 285

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

Osman Serhat ERKEKLİ

A. Levent ALPÜREN

BİR VEGAN ŞİİRİ

Kardeşim sormuştu sofrada:

Kuzum ne oldu?

Babam:

Yiyoruz ya işte

...

Öyle ise

Kötü anıların ne önemi var

Ve başka pişmanlıkların

Bir kuzuyu öldürdük ya

Ve başka hayvanları

Ve toplama kampları yakın geçmişte... Kanser...

Gerisi mühim değil

Kardeşim sormuştu şeytana

Para engelini aştık ya

Becerimiz yetecek mi sevgiye ve inanca

Barbarlık toplama kampları ve kanser

Gerisi mühim değil

Hadi evimize gidelim dedi karım

“Yağmur bastırmadan”*

27 Temmuz 2023

*Ahmet Ada

CÜZ-4

hiç zamanımız yoktu sıkılmaya

hiç düşünmedik geçmiş nasıldı

gelecek nasıl olacak

toprağı karıyorduk suyla

taşları vuruyorduk birbirine

derinlerde uğuldayan sesi

taklit ediyordu gırtlığımız

ya da o ses gırtlığımızı

öz değildik ve

hiçbir öz olmadı

bunu biliyorduk da

bilmeyi söylemeyi bilmediğimizden

susuyorduk

ilk el değildik

son el de olmayacaktık

daldık budaktık

kandık nefestik

her şeydik

her şeyi yarattık

her şeyden yaratıldık

mecbur da değildik

Gülçin Yağmur Akbulut, Osman Akyol, Necati Albayrak, Hüseyin Alemdar, A. Levent Alpüren, Fatma Aras, Hicran Aslan, Cansu Aydın, Tahir Musa Ceylan, Hasan Efe, Eyüp Ekinci, Dilruba Bekler, Orhan Emre, Barış Erdoğan, Osman Serhat Erkekli, Gülsüm Işıldar, Taha İhsan, Ahmet Rifat İlhan, Mahir Karayazı, Dilaver Korkmaz, Hüseyin Korkmaz, Erdoğan Kul, Lokman Kurucu, Mustafa Oğuz, Mehmet Öklü, Hızır İrfan Önder, Mehmet Rayman, Mustafa Seyfi, Muharrem Sönmez, Mirza Şahin, Mevlüt Şener, Ramazan Teknikel, Şerif Tezgörenler, Yeprem Türk, Sadık Yaşar, İrfan Yıldız.

ALEXANDER BĂLĂNESCU'DAN ÇAĞRI TOPSÖKEN'E SANAT, DELİLİK VE BEN.

Lokman KURUCU

I

Alexander Bălănescu; 1954, Bükreş doğumlu. Kemancı, besteci. Belli bir yaştan sonra Londra'ya yerleşen sanatçı 1987 yılında "Balanescu Quartet" adında dört kişilik bir müzik grubu kuruyor. Öncülüğünü hâlâ Alexander'ın yaptığı bu grubun ilk çıkışından bugüne farklı türleri bir araya getirme deliliklerinden bütünlüklü eserler çıkmamış ortaya. Çoğu parçaları bir çatışma. Kavga eden dört beş kişinin arasına girip ayırmaya çalışırken kavganın bir parçası olmak gibi bu grubun dinleyicisi olmak. Önce yoruluyorsunuz. Sonra bu kavga sizi kendi hayatınızda verdiğiniz kavgalardan çekip tuhaf bir huzur vermeye başlıyor. Ölümle yan yana duran bir huzur; Life and Death. Özellikle bizim gibi müzik dinlemeyen, "müzik" adı altında maruz kaldığı şeylerin mecburi dinleyicisi, bir süre sonra o şeyleri piyasaya sürenlerin hayranı olan bir toplumda dinleyici bulması çok zor güç bir grup. Olsun.

Corona günleri. Ankara Kızılay'dayız. Burnumuzu soğuktan ve yasaklardan dışarı çıkartamıyoruz. Sincan'da ya da Keçiören'de olsak, hiç olmazsa Ankara gençleriyle ara sıra ara sokaklarda; "hani kaşık sesi?". Yok! Devletin merkezindeyiz. Her yer polis kaynıyor. Buna rağmen bir kere İncesu'nun tepesine çıkıp Grup Yorum için halay... Yaptığımız şeyin politik bir eylem olduğunu anlamayı bırakın, deli olduğumuzu düşünen polis ekibi önümüzden gülerken geçti, gitti. Doğru ya, öyle bir zapturap altında, Grup Yorum'un şarkısı eşliğinde halay çekmek için deli olmak gerekirdi. O deliliğimiz orada bırakıp bir gece yarısı operasyonuyla İzmir'e taşındık.

Bornova Küçükpark'taki evimize tamamen yerleşince daracak küvete uzanıp al sana Balanescu, ver bana "Democracy." Gıcır gıcır çeşit çeşit çarpışan keman sesi. Saçlarım kafamda tersine döndü. "Müzik yapmalıyım" diye fırladım küvetten. Telefonum suya düştü. Ama "Wine's So Good".

Düzenleme-aranjesini Celal Babadağ'ın üstlendiği birkaç şarkılık single çalışmaları gerek Corona, gerek Celal'in İstanbul'dan Muğla Ortaca'ya taşınması nedeniyle çok yavaş ilerlemişti. Ama İzmir'deydik artık, aramızdaki mesafe 3-4 saate düşmüştü Celal'le. Çok rahat gidip gelirdi. 2003 model Golf, tekerine kuvvet. Teşekkürler Alexander,. Hadi "To the hills".

Ortaca yolu üzerinde, stüdyoya 20-30 km mesafede "x" diye bir köy, o köyün hemen dibinde "x" diye bir restaurant. Her gidişimde orada durup bir şeyler atıştırıyor çaylanıp kahveleniyorum. Bir keresinde kahve beklerken sıkılıp Tinder arkadaş arama uygulamasını açtım ki ne göreyim; O! Eski x'im, x işte, x şey; Bir km'den yakın gözüküyordu uygulamaya göre. Oysa ben O'nu ta kaç yüz km uzakta oturuyor sanıyordum. Şakaydı bu? Kafamdan atmak,

silmek için (ki silmeye yakındı) kaç kez psikiyatrist, psikologlara gittiğim, bir sürü ilaç, bir sürü zaman, bir sürü takla; of of of! okb50 dur şiir, 51 dur Alexander, 52 dur Lokman Kurucu, 53 dur kalbim, 54 "İsa Atakları", dur Çağrı, 55 hayır olmaz, 56 zıng!

Demek kaç aydır hemen yanında, birkaç yüz metre ilerisinde durmuşum defalarca. Gitsem mi? Gitme! gideyim ya, ne olacak, ya korkarsa, korkmaz, korkar, niye korksun, aşk değil ki bu takımı, aşk nedir ki ve yani o sağlıklı mı, evi yerle bir etmişti bir kez, bir kere de ayağımı parça parça; masalara vurup, kaç kez sabahlara kadar dır dır, kaç kez intihar şantajı, kaç bin tehdit, sonra "sevdim bitti" dedi, sonra döndü, sonra yine, gitti, geldi, kaç kez saldırdı, olabilir bu, karıştırma, kaç kez kovdun kaç kez da ne fark eder, o O'dur, yani o yapabilir, o şeydir yani, tüm şeyler O'nun hakkı, O narin, O öteki şeysi, o susma haykır şunlar bunlar vardırırlardan var olan profile uygunlardan uygun, sense; şu tipe bak, % 99 mafya ya gitme, sen içme Arap, o olsa evin önünde çadır kurardı, kurmadı mı? etine yapıştı resmen ama hukuk geride kaldı, gitme, gitme ya, gittim! Birkaç kişiye sordum o köy bile olmayan küçücük yerde. Kimse bilmiyormuş; tamam hadi önce def sonra zurna ol ve dön evine "BEN". Deli "sen".

II

Çağrı Topsöken

'Çağrı Topsöken; İzmir doğumlu. Keskin nişancı. Belli bir yaştan sonra yerleştiği Meksika'nın Colima kentinde (Meksika'nın Colima kenti, 2022'de her 100 bin kişi başına 181,94 cinayet ile dünyada en fazla suç işlenen şehir olarak kayıtlara geçti.) KÇP (Kaos Çocuk Parkı) adında bir suç örgütüne katıldı. Kısa sürede bu örgütün en başarılı üyelerinden biri haline gelen Topsöken; "Alınan Marşı", "Güller Kerhanesi", "Hardcore Şatafat", "İsa Atakları" olarak adlandırdığı eylemleriyle yeraltı dünyasında nam saldı. Son olarak kendisini ele vermeye çalışan yaşlı ve başarılı bir magazin gazetecisini kalbinden vurup yaralayan Topsöken şu an başka bir keskin nişancı ile evlilik hazırlıkları yapmaktadır' gibi bir giriş de uyardı bize. Kaos Çocuk Parkı'nın "lümpen" olmayan dostları, nasılsınız? Babanızın çiftliğine iyi yerleştik mi?

*"urgan ve derin kesiklerle
komalarla da olsa
denedik kalmamayı hayatta
asla başaramadık, yanıldık
gizleniyoruz
doğmamış çocuğun
intiharında"* (Çağrı Topsöken)

III

Türkiye "BEN" Sokağı

Çoğu şairde çok tanıdık bir "ben". O "ben" zaman zaman biraz da olsa genişleyip çoğu zaman daralıyor. Sanırsınız ki aynı evde, hadi bilemediniz aynı sokakta doğulmuş büyümüş ve o onlarca benden bir "ben" ortaya çıkmış; Türkiye şiir "BEN"i...

Bu “BEN” i oluşturan kişiler çoğu bağlamda farklı karakterler.

Kimi varoş, kimi getto, kimi şehirde, kimi taşrada, kimi köyde, kimi ovada, kimi çadırdadır. Kimi çöpçü, kimi iş adamı, kimi orta sınıf, kimi açlık sınırının altında. Ama iş şiiire gelince haydi aynı sokağa!

Çok iyi bir “ben” bu, hep “haklı”, hep “sevilesi”, hep “güllere sarılası”...

Hep haksızlığa uğramış bu “Ben”, hep iyi olmaktan “kaybetmiş”, kaybetmeye doyamamış.

Hep âşık bir “Ben” bu hep ayrılmış, her ayrılıktan güller şelale, şelalelerden dizelere, dizelerden “ben”e.

Hep yalnız... Beyaz bir yalnızlık!

O yalnızlıkta kendini keşfede keşfede bitirememiş...

Aslında keşfettiği şey birkaç kırılma! Sonra aynı kırılmaların başka bir zaman içinde az başkalaşmış yansımaları....

Aynı sokaklarda büyüdüğümüz bir arkadaşaya yıllar sonra bu mecrada denk geldim. Baktım her gün bir şiir paylaşıyor.

O şiirlerde eşek aradım. (Ah Anadolu! Yiğit zoofililerin diyarı)

O şiirlerde köpek aradım. (Yavru köpekleri kurda benzesin diye kulaklarını kesen henüz 5-10 yaşında psikopat Anadolu çocukları! Bazıları hızımı alamayıp köpeklerin yüzünü gözünü, ayaklarını!)

O şiirlerde yılan, kertenkele aradım. (Kimseye zararı olmayan yılanların, kertenkelelerin yuvalarını bulup büyük ustalıklarla dışarı çıkartan, öldüren güzelim Anadolu çocukları.)

O şiirlerde güvercin aradım. (Güvercinleri çatı katlarına hapsedip takla atmaya zorlayan çocuk gardiyanlar.) Daha da uzatabilirim insanın hayvana olan şiddetini...

O sokaklarda insanın insana olan şiddetine girmedim bile! Şimdi denilecek ki; ‘bizim sokaklarda böyle şeyler olmazdı’..

Geçelim! Bu ülkenin yedi bölgesini gezdim! İğrençlik, iğrençlik, iğrençlik! Bu kadar iğrençliğin üstünden atlaya atlaya nasıl varılabiliyor o “ben” sokağına; bunu psikanalistler anlatsın.

IV

Ortaca’dan İzmir’e dönüyorum. Çağrı aradı; “Abi eski sevgilin seni instagramda ifşa etmiş”. Nasıl ya? Neden? Ne yaptım ben? Birkaç kişiye sordum ve görmeden geri döndüm. Ah yapmaz olaydım da.. Kapısına mı dayandım, penceresine taş mı fırlattım? Nasıl olur ya?.. Meğer sorduğum o iki kişiden biri ev sahipleriymiş, adam güneşin altında kızarmış tipime, “torbacı” arabasına benzeyen benim rahmetli Golf’a bakıp; “böyle biri yok” demiş...

“tedarik ettiğim cennet tevafuk

buz gibi gözyaşları eşliğinde

ilk kadehimiz Nuh

buyur,

aklım biraz dağınık ama kapı açık kalacak

gidersen yanında götür beni

beni yanındayken herkes isa sanacak” (Çağrı Topsöken)

3.5 ay hapis cezası yedim bu olay yüzden. Cezamı denetimli serbestlikle çekmiş oldum. Pişman mıyım? Kesinlikle hayır! Kesinlikle evet! Kesinlikle bilmiyorum. Bildiğim, bu kanatan delilikten o birkaç şarkılık singleye iki

katı şarkı eklendi ve “Hadi beni tut” 8 şarkılık bir albüm olarak kişisel tarihime eklendi.

V

Çağrı Topsöken ilk kitabı *Alınan Marşı*’ndan bugüne şiirde farklı uçları bir araya getirme, şiir içinde şiir kurma, ritim bozma, olumlanan birçok fikre, duyguya, inanca ara nihilistçe, bazen narsistçe ve daha çok sadistçe saldırmak gibi deliliklerinden genel şiir algısının dışında yer aldı. Çoğu şiiri bir çatışma. Çağrı Topsöken okuyucusu olmak kavga eden dört beş kişinin arasına girip ayırmaya çalışırken kavganın bir parçası olmak gibi. Önce yoruluyorsunuz, sonra da yoruluyorsunuz ama vazgeçemiyorsunuz. Sonra bu kavgalar sizi şiirde ve hayatta vermektan kaçtığınız kavgalara itip huzursuzluğunuza huzursuzluk katıyor. Özellikle her yerde “gülden ben” şiirine maruz bırakılan, artık ilkokulda beslenme çantasında taşınan yumurta ve osorok kokmaya başlayan bu “ben”den bikan ülke şiir okuruna kirli bir seçenektir Çağrı Topsöken şiiri.

Hadi şimdi Balanescu Quartet - Democracy ve Çağrı Topsöken

;

DEHŞET ATEŞİ

tok bir ısının prensiyim

şah damarına etten kılıf uyduran

tanrılar

yaptıkları yemeğin tuzuna bakar gibi

senin kanını tadıyorlar sofrada

kanının boynunda aldığı şekil

dudağımdaki gökte havari

sen bir ısının her şeyi

molekül güzeli ve foton şehveti

son dördümü birlikte izlerken

balkonda yok olma ihtimali

kalbimde devriliyor inanç

bir yerden bir yere var oluyorum

artık tanrısız avuçlarımdaki dua

arzularım kimsesiz

dileğimi kaçırın yıldızın peşinde

göğü örgütlüyorum senin güzelliğinle

aklıma imreniyor doğa

o ısının en dibinde

yola çıktığın günden beri

kavruluyor omzumdaki güneş

seni doğuruyorum geceleri korkarsam diye

kabuslara çatıyorum dehşetle

ardında bıraktığın kokunu kısıkmıyor soluklar

sonbaharda tuba ağaçları pazarlıyorum aşıklara

şarap dolusu ırmaklar vaat ediyorum

seni istiyorum tok bir ısının prensiyim

ağzımın tadını bilen buz yüzlü cehennem gibiyim,

Çağrı Topsöken / *İsa Atakları*.

ek;

Grup Yorum üyelerinin anısına saygıyla...

GÜZELSİN

varlığına, güzelliğine...

I.
Güzelsin
Soğukta ateşe ellerini uzatmak gibi
Sabah gibi, uyanmak gibi
Yeni doğurmuş bir kadının bebeğine ilk bakışı gibi
Sırt üstü suda kıvıldamadan durmak gibi
Güzelsin
Yüzüne bakmak, seni görmek gibi...
Güzelsin
Cumhuriyet ilan edilmiş Anadolu gibi
Kesilmesin diye ağaçlara sarılmış insanımız gibi
Boyu geçen ayçiçeği tarlasında yürümek gibi
Hep anlattığın insanın acılı tarihi gibi
Tarih gibi zaman gibi güzelsin
Zaman ki tanrının ta kendisi
Acılarına devlet insan bedenine mülteci
Teknelerinde dalgalarla boğuşan ne olduğunu anlamayan
annesine sıkıca sarılmış küçük bir çocuğun elleri gibi
Güzelsin
Anadolu gibi
Anadolu ki üzerinde binlerce yıldır halkların kardeşliği
1900'lerin başında orakla sabanla toprağını savunan
Kibele'ler gibi
Güzelsin
Kurtuluş Savaşı gibi Mustafa Kemal'in vazgeçemeyişi gibi
15'liler türküsündeki o çocukların ölümden korkmadığı
gibi
Yüzlerce yıllık ağaçlar gibi
Alnıma secde etmek istediğim gök yüzün gibi
Güzelsin
Az önce yağmur yağmış yaz günü gibi
Güzün yeşilden turuncuya turuncudan sarıya ağaçların
seslenişi gibi
Güzelsin
Lakin attan çok artık at hırsızları
Geyikten çok avcıları
Geceden çok karanlık kusanları
Ama sen güzel kalmış her şeyin cemi
Fidanın toprağı yırtıp göğe uzanması
gibi güzelsin
...
Güzelsin
Bornova'da mübadeleden hâlâ kalmış Rum evleri gibi
Samatya'da paskalya yumurtalarıyla rengârenk baharı
karşılaman Ermeni çocuklar gibi
-Samatya ki çocukluğum-
Samatya gibi güzelsin
Ahşap evlerde cumbada oturup sokağı izlemek gibi
Sokakların denize çıkması
Deniz gibi, denize bakmak gibi güzelsin...
Güzelsin
Dağın tepesini kaplamış bulut
Güneşin uyurken yüze doğuşu gibi
Sevdiğinin elini tutmak
Onun yanından uyanmak gibi →

DARİO MORENO

ben öldükten sonra adıma bir sokağa verecekmiş
yaşarken selam vermeyenler: aleykümselam
oysa ne deniz sordu cebimde bir çorba parası var mı diye
ne de mehtap yamadı ceketimin sırtındaki deliği
sesimde mutluluk makyajı yapmış kırık bir keder
yatağım izmir, kimliğim izmir, dinim izmir

adım dario, erken öleceğim
kısa metraj ömrüm tarihin dalgınlığına gelecek
beni beklemeden havalanacak o son uçak
tükürüğümde detone bir polis başımda zebani
sesim dağ başında tutuşturulmuş bir ateşin külleri
marazım izmir, ilacım izmir, mezarım izmir

ben öldükten sonra şarkılarımı rakısına meze yapacakmış
yaşarken sofrasına buyur etmeyenler: afiyet olsun
oysa ne deniz tenezzül etti yalnızlığıma
ne de mehtap avuttu baştan ayağa kimsesizliğimi
sesimde bir yetimhane, babamın yüzü sızır camlardan
suçum izmir, cezam izmir, beraatim izmir

adım dario, türbülansa girmeden teklemiş kalbim
bir gün bu şehre dönersem eğer
söyleyemediğim şarkıların hatırına döneceğim
şarkılarım toprağında su verilmeyen birer çiçek
rüyamda yosun tertibi bir gramofon
gözümde aşk, cebimde yosun gibisin izmir

Güzelsin
Güzelsin
Seni kır laleleri mi büyüttü
Mavi
Göğün sesi mi bu gözlerindeki
Ne çok anlam ne çok gerçek sende ki
İnsan barınmak için niye para ödemeli
Doymak için, su için

...
Güzelsin
Teneffüsteki ilkokul bahçeleri gibi
Tüm bu kötülüklere umut gibi
Çok beğendiğin bir kitabı tekrar okumak gibi
Rüzgâr saçlarından mı başladı
Ellerinde toplayıp omuzlarının arkasına bırakınca sanki
sular
Şelaleler ve dal dal kurması bir kuşun yuvasını
Ormanda camdan duvarlı, çatılı, kitaplarla dolu bir ev
Büyümek insanın arada uyandığı kâbusu
Mutluluk ellerin
Ellerin gibi
Güzelsin
...

ŞAİRLER! SATIYORLAR SİZİ...

Şairler! -Satıyorlar sizi!
Bin bir özenle imzaladığınız
Kitaplarınızı... En değerli
Cümleleri kurmuştunuz
Yüreğinizi kanatarak
Hayatınızdan keserek
Dökmüştünüz sayfaya
Varoluş sırrınızı..
En yâren ifadeleri..
Kim sattı biliyor musunuz?
-En sevdikleriniz, -çok saydıklarınız..
Ölümsüz bağ
Olsun derin kardeşlikle..
Demiştiniz ya da ölümsüzlüğün
Payını koyarak
Orman kokan sayfalara..
En güvendiğiniz vurdu darbeyi
En ihtimal vermediğiniz- -
Sevgi satılır mı? O yüksek dengesi
Yeryüzünün, yazınsal evrenin- -
Sahafta görünce imzalı
Bıçak yemiş oldunuz..
Aldatılmışlık- -
Yürek ekşimesi..
Sarsıldı yazının gücüne
İnancınız ürktü insan olmaya
Ya da kardeşlik.. -yalan mı?
Hoyratça- - sattılar sizi..
Vurdular en ince yerinizden- -
Yalnız seni beni değil onu da- -
Sattılar, Metin Demirtaş'ı bile..
Alçaklık tavan yaptı; yırtarak
İmzalı sayfaları, satıyorlar perakende- -
Sözde yazın insanları
Sanat tecimerleri. . Satıyor;
Çatır çatır, kestirerek fişleri- -
Kimleri görmedim daha
O soğuk raflarda; Salâh Birsal'ı;
Dağlarca'yı, Necatigil'i..
Genç yaşlı demeden..
Akşam pazarına- -
Çekiyorlar mezada
Daha ünlü isminiz..
Dünden- -
Kargonun yükü..
Özgün duygularınız- -
Böyle alçalmış yazıya saygı..
Söze bağlılık- -
Yürekerin içtenliği..
Öyle iştahla satıyorlar sizi
Bulvar gazeteleri gibi
Ölmeden öldürüyorlar
Öldünüzse üç kez daha- -
Bir de bakıyorsunuz
Yücelttiğiniz biri..
Hattâ kutsadığınız!
İnanmayın yüzünüze gülenlere →

KADİM BİLGELİK

Boşluk üzerinedir aslında
kadim bilgelik.

Meditasyon boşluğu deneyimler,
boşlukta hareket eder yoga,
Tai Chi Chuan boşluğu iter,
havanın boşluklarında yol alır nefes.

Savaşı yalnız kendisiyle olanın
boşluktur tek karşısında duran.

Ağdalı cafcıflı sözlere
Arif Damar'ı bile satmışlar
Acımasız pazarda
Ali Yüce'yi..
Vara yoğa atmayın imzanızı
Ya da az dökün yüreğinizin
Resmini; satıyorlar tüm
Sırlarınızı, özel - -
Ruhunuzun tözünü..
Yapağın gözünü..
Ocağımızın közünü..
Ne yazdımsa ak pak
Vidansızca satıyor
Şiirin günahkârları..
Hafif oldu dediğim
Sizi satan
Şiirin şeytanları..
Yazı bir kutlu emanettir
Koyulmaz ayakaltına
Kutlusu yok vidansızların.
Teslim olmayın pazar yerinin
Düzenbazlarına
Şiirden repo yapanlara
Şiir tefecilerine
İman etmeyin
Şairler!
Ayaklanın
Erdemsizlere karşı
Ki aşktır, azizdir şiir
Düşürmeyin ayakaltına!
Hürmeten Puşkin'e, Yesenin'e, Nâzım'a, Necatigil'e,
Külebi'ye
Lorca'ya, Neruda'ya, Paz'a,
İzin vermeyin anti-şiirin safları infazına
Çok yaşasın Victor Jara
Kirlî çeklerin değil,
Aşkın bedelini
Ödedi Che Guevara- -
Yalnızlığın
Vefasızlığın
Bedelini ödedi
Azer Yaran- -
İmzalı..
İmzasız..
Kitaplarıyla!

YARATICILIK, ESİNLENME, ALINTI VE AŞIRMA

Hasan EFE

Sanatçı kendi özgünlüğünde bir noktayken zamanla çizgiye dönüşür. Onun biricikliği bu çizginin incelik kalınlaşması, dallanıp budaklanmasıyla değişik şekiller alır. Bunu sanatın her alanında görebiliriz. Müzikten resme, yontudan tiyatroya, yazıdan karikatüre...

Bir yapıtın haslığı onu ortaya koyan bireyin (sanatçının) kişilik özellikleriyle doğrudan ilişkilidir.

Yaratıcı olan bireydeki özellikler;

Kendini özgür hissetme, oto sansürden uzaklaşma, usta - çırak ortamının işlevsel olması (Günümüzde usta-çırak ilişkisi yadırgansa da bu durum öz olarak aynı ama işlev olarak farklı bir örüntüde çalışır.), öte yandan adaletli bir rekabet ortamının varlığı kaçınılmazdır. Bunun yanı sıra ekonomik rahatlık söz konusu değilse yaratıcılık işlevsizleşir.

Her ne kadar bizlerin *genetik yapısı kişilik özelliğimizi* belirlese de geçmişteki *yaşanmışlıklarla davranışsal tepkilerimizdeki* beklentileri de katmak gerekir. Bunları bir araya getiren *mizaç ve karakterdir*.

Yazar, yapıtlarında oluşturduğu kişilere kendinden de bir şeyler katar. O, kimileyin kendini ele vermese de bunu kurgudaki *tip ve karakterlerle* yansıtır. Bunlar yazarın genetik özelliklerinin bir parçası olarak dışa yansımaları şeklinde düşünülebilir.

Bu özelliklerin çoğunu farklı biçimlerde birçok sanatçıda (yazın, sahne, plastik ...) görebiliyoruz.

Burada ele alacağımız konu **yaratıcılık** olduğu için önce insanın **kişilik özelliklerine** bakmak gerekir.

İki temel bileşeni vardır *kişiliğin; mizaç ve karakter*.

Mizaç olarak ele aldığımız kavram, insandaki içsel eğilim ve niteliklerin hepsi. Yani insan doğası, eskilerin deyişiyle tabiatı, huyu ya da yaradılışı. Örneğin bazıları okumayı severken diğerleri sinema, tiyatro, resim, karikatür, vb'ne ilgi duyar. Mizaç *genetik* özelliğe bağlı olduğundan *algılarla ilgili huy ve becerileri* önceler. Belirli bir zaman sonra değişmez. Erken çocukluk çağı ile ilişkilidir.

Karakter ise *kavramlar temelindeki amaçlar ve değerlerin bireysel farklılıklarını* ifade eder. *Kültürel yapıyla* ilgili olduğu için yaşla birlikte değişir ve olgunlaşır

Uzmanlar *mizacın değişik bileşenlerini* yenilik arama, zarardan kaçınma, ödül bağımlılığı ve sebat etme; *karakterinse* kendini yönetme, işbirliği yapma ve kendini aşma olarak ortaya koymuşlar.

Bu kişilik özelliklerinde beyindeki nöronal işleyiş ve hormon salınımı farklı farklıdır.

Yapılan çalışmalarda *yenilik arama kişilikte* dopamin, *zarardan kaçınan kişilikte* yüksek serotonin, *ödüle bağımlı kişilikte* noradrenalin, *sebat eden/ ısrarcı kişilikte* glutamat tespit edilmiş.

Sinir ileticilerinin beyinde dağılım oranı ve karşılıklı dengesine göre dışa yansıyan kişilik özellikleri farklılaşır. Sonuçta herkesin kişiliği farklıdır ama bazıları *yaratıcı kişilikli* olur.

Yaratıcılıkta en etkili hormon dopamindir.

Bu daha çok ergenlik ve 35 yaş arasında görülür. Bu yaş aralığı az da olsa alta ve üste doğru kayabilir.

Yazar hangi kişilik özelliğini taşırsa taşırsın onun *mizaç ve karakteri* yapıtlarına yansır. Onun yaratıcılığını artırmasa dopamindir. Yaratıcı olan bir beyindeki zihinsel işleyiş özgün

bir yapıtla kendini ortaya koyabilir. Olmayanı oluşturarak yepyeni bir eser ortaya koyar. Bu onun bir yerde varlık sorunudur.

İlerleyen yaşlarda dopaminin azalmasıyla üretim düşmez ama yaratıcılık önceki gibi güçlü değildir.

Burada bir konuya açıklık getirmekte yarar var. Bazı yazarlarda görülen duygu durum bozuklukları ya da şizofrenik özellikler yaratıcılığı azaltmaz.

Üretkenliğinin ilk yıllarında kendi özgünlüğünü bulan bir yazar süreç içerisinde olgunlaşarak daha yaratıcı ürünler verebilir. Goethe bunun bilinen bir örneği. O, ilerleyen yaşına karşın özgün ürünler vermiştir. Bunda büyük etken yaşadığı aşktır. Zihin âşık olma durumunda dopamin ve oksitosin hormonu üretir. Bunlar diğer hormonları az da olsa aktive edebilir.

Özgünlüğü Ece Ayhan'da da görebiliyoruz. Onun zihin işleyişi beyindeki biyolojik nedenlerden dolayı farklı olduğu için uzun yıllar özgün şiirler ortaya koyabildi.

İleri yaşlarda yaratıcılık azalsa da onlar önceki yıllarda ortaya koyduğu yaratıcılıklarını sonraki yıllarda besleyerek sürdürebilirler.

Yaşar Kemal ve İnce Memed!

O, ilerleyen yıllarda İnce Memed 2, İnce Memed 3, İnce Memed 4 roman ardılarını okurla buluşturdu.

Bu genellemelerden sonra şu soruların yanıtlarını arayabiliriz.

Yaratıcı ürünler ortaya koyan bir yazar, belirli yaştan sonra yani dopamin seviyesinin düşmesiyle özgün olmasa da yine birçok ürün ortaya koyabilir. Yazar, bu yapıtlarında bir yaratıcı etki görmediğinde nasıl bir duygu durumuna girebilir? Bu durum onu sıradanlığa götürebilir mi?

Yaratıcılığını yitiren bir yazar, yeni bir ürün ortaya koyarken başkasından etkilendiği bir yapıtı yeniden mi üretir, yoksa bazı değişikliklerle onu okura tekrar mı sunar?

İster istemez şöyle bir soru da geliyor insanın aklına, intihal (aşırma) bir tıkanma (yaratamama) sorunu olabilir mi?

Üretimin değil de yaratıcılığın düşmesine dopamin eksikliğinde beliren bir durum diyebilir miyiz?

Her ne olursa olsun intihal (aşırma) etik değildir. Birey bunu bilerek mi yapmış yoksa kişilik özelliklerinde kısaca belirttiğimiz durumlar sonucunda mı ortaya çıkmıştır?

Bir sanat ürününden etkilenip kendi zihninizde estetik kaygılarla yeniden kendi özgünlüğünüzde üretirseniz bir *esinlenme* oluşturursunuz.

Bir üründen kaynak göstererek yararlanırsanız *alıntı* yaparsınız.

Esinlenme ve alıntı farklı şeyler olsa da esinlenmede dikkat isteyen ince özellikleri gözden kaçırmamak gerekir.

Eğer bu ince çizgide denge sağlanamazsa zihninizdeki yol sizi başka dünyalara *aşırır*.

Kaynak:

1.Prof. Dr. Sultan Tarlacı, *Schrödinger'in Kedisi Neden Şizofren Oldu?*, Destek Yayınları, 12. Bas., Mart 2023 İstanbul

2. Dr. Nancy C. Andreasen, çev. Kıvanç Güney, *Yaratıcı Beyin-Dehanın Nörobilimi*, 7. Bas. Akılçelen Kitaplar, 2017 Ankara

Yenişakran, Ağustos 2023

Erdoğan KUL

ÇİĞ

1.
yazgıdan kılıç devşirdim
söz yıkıldı iki baştan

2.
gel bu suları kiralım
ağrısı geçsin çağrının
üzerinden göz pasının
sarmalından ilerleme gerileme çağının
döndüğün her yöne doğru
bir kav bırakılışında

kemirdiği düş yosunu
iskeletini kıpratan
günün anlam katlarında
halk adlı bir lağım içi
insanı ve tanrısını yeniden yaratıyor
boylam enlem yeni baştan
dünya bir daha kapanıyor

ne çok kırık geçmişinden
ne çok gelmezden gelişler
bağırın sır sargıları
anısız aşk ağlarına takılı
dalgaların nazlanışından daha ağır
yarı öpüş karasından daha dağınık
sende uyanan vakitler
kendini incitir gökte
yerin derin kavrayışına karşı

sunalım güz akışını
sunalım çığlık bedeni
kan ayazı dar kesim değil belki
her sahil bir mektup da değil bizden geri

Sadık YAŞAR

BİZ BİZE BİR DÜNYA

Parlarınız dumanlarda ve tüter söneriz herkesin aklında
Öldüğümüz gibi kalırsız herkesin aklında
Kim ne zaman ölecekse
Olduğumuz gibi kalırsız
Ölüncüye kadar onun aklında
Sevinir buna ruhun feneri
Yer kalmıştır yazmaya
Tanrıların kum sayfasında
-Aslında olmadığımız gibi görünmek
Bildiğini bilmez bakışlara-
Zor hafif ağırbaşlı
Anlamıyormuş gibi yapmak dünyayı
Dokunuruz anlamak kalırsa dünyada
Keza insan kalbi kayısı çekirdeğinden yapıldıysa
O vakit alevli kunduralardan yapılmıştır denizler de

29 Temmuz 2023

Fatma ARAS

ADSIZ MEZAR

Hazırım can vermeğe.

Albatros oldum okyanus geçtim
bir yelkene rüzgâr oldum dalgalarla yarıştım.

Çöl köpürdü içimde
esmer çocuklara sevinçli gömlekler diktim
uyanana bebekler yaptım durmadan
buyurgan kapılara dil döktüm
solgun renge bakar gibi yüzüme baktı herkes
dikenler yazdı öykülerimi

Elin dili benim dilim hiç olmadı
su burkuldu
gül çürüdü
aşk desen yangın çıkardı içimde
bu evrende ses olmadım, sen ıslık çal azizim

Oyala sevdalı serçeleri, benim mezarım adsız.

Ramazan TEKNİKEL

TANIDIK YALNIZLIKLAR

Hani tanıdık yalnızlıklar vardır ya
O hep kendine sığınan kendinden kaçan
Bakılır işte aynalara camlara sığınıp
Dolaplar bir kenara sehpa diğer yana
Hep bir noksanlık vardır bir şeylerde
Geceler sabaha çalır yalnızlık kendine

Hani tanıdık yalnızlıklar vardır ya
O hep günbegün uzayıp giden
Sessizce girerek odanın bir yerlerinden
Panjurların birbirine göz ettiği
Kapıların kapanıp iri dalgaların düşlendiği
Gecenin düşlerine sığınılan bir gecede
Ay pervasızca uzanır da camdan içeri
İşte o an insan kendi yalnızlığına der ki
- Ne olur hayallerine biraz sevinç kat da öyle gel

Hani tanıdık yalnızlıklar vardır ya o kendiliğinden
İşte tam da o anların birinde balkon
Dolaplar aynalar sehpa kendiliğinden
Unutulmaya yüz tutmuş anılar aynalar resimler
Verilmiş bir sözün çok uzağında
Unutulmuş bir akşamın ötesinde
Kendilerini dışarıda bulurlar birdenbire

Artık yalnızlık da bitmiştir gece de
Dolaplar çekmeceler uykuda kapılar balkondadır
Söz orada durmuş sonra da unutulmuştur
Bütün bu tanıdık yalnızlıklar kendilerini
Kör bir serçenin izinde bulurlar birdenbire

Barış ERDOĞAN

*Ben yazı yazmıyorum,
kalemimi yontuyorum.*

“Kimin için yazıyorsunuz?” sorusunun cevabını henüz vermiş değilim. Sanki bu, “Neden yazıyorum?”da gizli. Kimileyin “ben”imden damıttıklarım ağır bassa da onlar “ben”im dışındakileri de içerir. İçimde sakladığım “sen” varsın, ağırlıklı; acı veren bir de “o” vardır.

Kendim için yazdıklarım dağ oldu. Gevşek, heyelana meyilli bir dağ... Çabuk erir. Ama bir dağın zirvesi karını kolay kolay eritmez. Zirvesiz bir dağa dağ da denmez ki! Eteğimde türlü türlü meyveler var: dağ alıcı, çitlembik, incirler... İncirleri Truva yakınlarında Homeros’un İlyada’sında çarpışan askerlere dağıtıp zirvenin yolunu tuttum. İncir demeye bin şahit ister; henüz mancırlar... Sütü zehir mancırlar. Acı süttten kurtulmalarının tek koşulu dalından geç koparılması, olgunlaşmasına izin verilmesi. İncir bizim gibi değildir, başkalarını düşünür. Bellek yorucu sanmayan incirleri, zamanı gelince belleksiz gitmeyi bilir.

Chagall’ı anımsadım. *“Korkmayın, sizi hatırlayacak değilim. Ben de sizin belleğinizde kalmak istemiyorum zaten.”* der Chagall. Yalnız o birinden vazgeçemez, Rembrandt’tan. İnandığı bir şey söyler: *“Ama Rembrandt’ın beni sevdiğine eminim.”*

Sahi belleğinde size yer verip de yürekten sevenleriniz var mı? Varsa onları yazın.

*

Neden seni örnek alayım ki? Seni örnek almamın bir nedeni olmalı, dedi. Sen cümlelerinle kuşlara kapan kuruyorsun. Tuzağa düşürdüklerini bırakmıyorsun. Bir ormana girmiş duygusu yaşıyorken tuzaktan kurtulamama kaygısı da yiyip bitiriyor beni. Aynı sözcükleri kullanıyoruz; ben şapkamı söz çöplüğüne çeviriyorum, sense şapkandan tavşan çıkarıyorsun. Üstelik denizden... Söyler misiniz: Siz kimin için yazıyorsunuz? Buraya kadar dinledim, cevapladım: Bir kere hiçbir sözcüğü tıraşlamadan yazıya sürmedim. Sert olanlara sıcak renklerden birkaç dokunuşum oldu elbette. Kimin için yazdığuma gelince, okur, bulduğunu değil umduğunu yer. Kendisi için yazmayan başkaları için de yazmış olmaz. Sözcüklere, sözcüklerin dizilişine gelince Mısır piramitlerinde bir taşın, başka taşların yerine oturduğu görülmemiştir.

*

“Yazı aslında yüzeyin üstündeki bir çatlaktan başka bir şey değildir” der Barthes. Sorun, çatlağın hangi derinliğe inmesi/ hangi sıklıkta bırakılması. Bir testi çatlağını andıran nice yazı, tarihin çöplüğünü boylamıştır. İşte onlardan biri, yirmi yaş yazısı... Yazıda bir düşünceyi süzmüyorum, imbikten geçirmiyorum, adeta bağıriyorum. Bağırmanın, der büyük yazarlar, sözcüklerinle okurlarınızın kalbine üfleyin. İlk kez söylüyorum: Derinlikli bir yazıda yazarın suskun kaldığı yerlerde gezinmeyi, söylemediği şeyleri söylediğini iddia ediyorum. Söz hakkı da tanımıyorum yazara. Yanlış yaptığının farkına vardım. Ölümüne iyilik edin diyor bu Eliot, diye yorumladım (mırıldandım) durdum. Derken, *“İyileştirdiğiniz herkes bir gün sizi hasta edecek.”* sözüyle irkildim. Elbette Latinlerin *“Audiatur et altera pars...”* (Diğer tarafı da dinleyelim) sözünü kulak ardı etmenin faturasını ağır ödedim.

*

Güzel bir yazı, parçaları uyumlu bir kıyafettir. Hele paragraflar arasındaki geçişler gösterişli gömlek

YORGUN

Biri kalbimi değil hüznülerimi kırsın
Birileri çalıp gitsin acılarımı
Yaşama sevinci üflesin bir başkası
Biri beni onarsın sil baştan

Yanıлма kredim tükendi
Sahici çıksın artık tüm sözler
Özgürlükler sahici yüzler gerçek
Yalnız insanı gösterebilir gözler

Biri sevsin beni içten
Yorulduğum karşılıksız sevmekten

düğümlerinden başka bir şey olamaz. Özlü sözlere gelince sanki kemerin tokası, yaka cebinde mendil, ne bileyim kravata iliştirilmiş bir böcek. Nasıl bir kıyafetten gözümüzü alamayıp dönüp dönüp bakarız, yazı da öyle; tekrar tekrar okuruz. Varsın eldiveni eksik olsun.

*

Pencereden denize bakıyor sözde. Oysa ülke üstüne konuşuyoruz onunla. Bazen cevapları gecikiyor. Nedenini merak ederken itiraf ediyor: “Yazıp yazıp siliyorum.” Öyle mi diyorum? Cevabı beni mutlu ediyor. Yazıp yazıp silmenin bir karşılığı var: Yazılarımda özen gösteriyorum. Ben de cevabına cevap veriyorum: Silip silip yazıyorum.

*

Kalem yazmak için can atıyor, ama ardındaki hain silgi kaşla göz arasında siliyor. Yazmaya otur, silmeye daha çok vakit ayır. Eskittiğin kalem sayısınca silgi gerek. Çünkü her yazı sonrası yazar duvarındaki uyarıya odaklıdır: “Acele etme, dört yan uçurum.”

*

Her yazı uzun bir yolculuktur; onu her durakta karşılayan bir okur bulunur. Yazar en son durakta bekleyenle buluşur.

*

Bir hikâyeyi yazıya yedirmeye çalışmakla bir rengi başka bir renkte eritmek aynı şeydir.

*

Suyun tadı kuyunun derinliğindedir. Bir yazının tadı ise karmaşıklığından kurtulmasında. Sanat yazıyı bozar, ormanı boğan çalı ne ise sanata boğdurulmuş yazı da odur. Peki bir yazı sözcükler üstünde yapılan cambazlık mıdır? Hiç değil. Buz altındaki su insanı nasıl korkutursa, kuzu postuna bürünmüş kurt da öyle korkutur. Güzel bir yazı, yüz güzelliğini sergileyen nazlı gelindir. Varsa kaldırsın yazının sahibi gelinin yüzündeki duvağı.

*

Yazıya başlarken her yeni cümlelere bir sözcük fazla sıgdırmak için kendinizi zorlamayın. İstiap haddi diye bir şey var, onu gözden irak tutmayın. Çünkü zaman onları er geç dışlayacaktır, ayıklayacaktır.

*

“Çizgili kağıt verirlerse, yan çevirip yaz.” der Jimenez. Bize kâğıt da veren olmadı. Gazete fotoğraflarındaki gri boşlukları dolduruyorduk. Yazmak böyle başladı. Bir kişi için yazmıştım, bin kişiyi yaralayacağımı tahmin etmemiştim.

Eyüp EKİNCİ

ENGEL

Âmâ olmak görmeye engel değil
Bazen kalbimiz de görür
Bir çiçeğin güzelliğini
Yapraklarında sevdaya susuzluğunu
Yalnızlığımın karanlığını

Sevilmemiş olmak âşık olmaya engel değil
Bazen gönül istemeden de âşık olur
Bir kelebeğin kanadına
Arının bal yapışına
Azminin bereketine

Lâl olmak tatmamaya engel değil
Bazen dilimiz olmadan da tadına varırız
Gençliğin heyecanını
Mutluluğun lezzetini
Boşa geçen zamanın yavan tadını

Ama engeldir hüznler bazen
Kavuşmaya, muştuya ve zamanın ilmeğine
Yalnızlığın boşluğuna
İç titremelerindeki kıyısız girdaplara
Engeldir ölüm sevmeye

Mehmet RAYMAN

KUM YALIMI

yeni güne
yeni kelebekler
uçurmak için daha hızlı yürüdüm
bahçe sarmaşıkları çıktı yoluma
sonra gülümsedim onlara
gözleriniz mavi zambak okulu

mor dudakların sabahı
güneşini veriyor yukarı
içerden sarılmış otların sesi geldi
mevsiminden umduğum denge
derinden çekiyor uykusunu
hemen onun yanında su kuyusu

hiç gücenmedim yaz iklimine
daha sıcak olacakmış önümüzdeki hafta
incirin balı damlası göründü bile
o yüzden bütün yalnızlığımı geçirdim
esrik kar romanları kuzeyden esiyor
akıntısını bildiğim tül nehirlere
hiç uğramıyor bu şehre

hani yağmur yağacaktı
gittikçe soyuluyor yaramız
iliksiz kemikler çıkıyor ortaya
yükün altından ağzı köpüklü deve
çölünden geçtiğim için şanslısın
ikiye yarılmış hörgücün boşluğu
kum yalımı pencere

Dilaver KORKMAZ

SIHHİYE KÖPRÜSÜ

Sıhhiye Köprüsünden akın akın
Ölüler geçer sabah akşam
Yakında kazılacak mezarları
Göğe doğru üst üste tabutları
Ölüler geçer Sıhhiye Köprüsünden
Ölmemeyi yaşamak sanan ölüler

Diriler de geçer Sıhhiye Köprüsünden
Her sabah ve her akşam
Tabutlarına doğru ağır ağır
Yaşamayı ölmek sanan
Umutları olmayan diriler

Gülsüm İŞILDAR

TACİZ UÇUŞLARI

siz vicdanınızı buruşturup
ayağınızda sektirdikçe,
ölen çocuklarını derinleşen
köprücüklerine gömen anneler
hıçkırık mendillerine
ıslak gül şekli veriyor...

yanarın büyüklüğüne değil
kabukların gürültüsüne çare
kuyudan çektiğiniz derinlik
sırlığınızdan sızarken
acılarımız yemeklere pul aksesuar...

benliğimin sınırlarını taciz
eden uçuşlar, geceyi terletse de
harflere sürçen dilimde
baltaya koşan ormana yeşili...

parlak kemiklerin aydınlığında
yolunu bulanlar,
öldürdüğünüz vakitlerin
şükür duasını kıpırdatmıyor dudak...

şeyini yara sananların vaveylası
bademlere binen bıyıklarınıza
yeni hevesler püskürtürken,
anlam büken dudaklarınız
sözü yoldan çıkardıkça
sesin borusu ürküyor...

caddelere kolbastı oynatan
kurşunlar döktürdükçe,
neşelerimiz tavan yapıyor...

uç/kurların korunması ve
salgı bezleri temini için
gereğini arz ederim...

SADECE ŞİİR

Hüseyin ALEMDAR

1

Şiir;
yaşadıktan ve öldükten sonra,
yaşlandıktan sonra değil!

2

Her şey çok yeni, çok yabancı, çokŞimdi--
Bir türlü bitiremediğim şiirler gibi!

3

Ey genç şair, biliyorum ordasın! Biliyorum ki yazgın şiir
oldukça kendinden kaçamayacaksın, hem kaçsan yine kendine
düşeceksin malum; mahcup ve mağlup. Yazmak bir yerde
tercihtir de yazma hakkını kullan bence, türkü havalandırır gibi
sen şiir söyle sadece; içinde ukde kalmasın. Süren de sülüsün
de sen şiir söyledikçe içinde, en içte: Şerh düş, derkenar çık,
sual et kendini; harf harf, sözcük sözcük, katre katre şiir sende.
Nihayetinde bir cümle insan. Sen kendine sokuldukça şiir nasıl
da lal ve simsiyah, sıla ve gurbet gibi sen: Şiir ki, diyalektiğin
demir gülü, bu gül hatrına da olsa üç gün beni uyandırma, üç
gül--

*"Neren acıyorsa oraya bas
aha Kars, aha Posof, aha Ardahan!"**

4

Aşk bitmişse
suçu koşulsuz üzerine alır ten
yeter ki sen üzülme!

5

Her yeni şiir "yeni" ol(m)anın boşluğu,
değil mi ki bunca beklemiş;
eskiyi, "en yeni" ve dirilikle onarmaktır şiir--
*"Kağıttan önce içinde acır insanın
beklemiş şiir!"***

6

Şiir; tinin ve tenin bakışı--
eskideki en yeni
ilk susarak konuşması insanoğlunun!

7

Boşluklar bırakarak yazmak yetmiyor;
yazdıklarım, şiire bir "kendilik" de kazandırmak istiyorum:
Yazdıklarım da oğulkızım gibi gördüğüm şiirler de benden
çıkarmaz "kendileri" olmalı, hem tin hem ten. Yaratma ve
yapma aşamasındaki yalnızlığımı ben dahil kimseler bilmeseydi;
gizli gizli yalnızlığımı biçimlesem, ah!, kendime biçim
vermem içinse Sürmene bıçağım dahil en az kırk bıçak
gerekecek! Düzyazı yazdıklarım da dahil ne yazdıysam
ölçerek, keserek, biçerek: Tek sıcak ve kırmızı ünlem şiir! Şiir
ki faydalı ve iyi düşman, ömre zarar dostlardan katbekat iyi--
*"Şiir beni iyiye iten, bana u/mut kazandıran bir düşman sanki.
Belki de düşmanlarımın en iyisi. Çünkü ben gizleri
kurcalamak, insanlar hakkında bir yoruma, ama kendimden
başlayan bir yoruma varmak istiyorum. Şiirse bu denklemin ilk
meçhulünü çözüyor. Ne olduğumu, nice olduğumu bir o
gösterebiliyor bana!"****

8

Ah bellek, acı bellek; acı gerçek!
Yaz(g)ımı şiir diye kabul ettim edeli
alıcı iki kuşun perendelerle yırttığı
benimse her gün özenle yeniden diktiğim
hüzünlü bir gökyüzüsün bende, ey bellek!—

9

Şiir, tengövde bir yerde;
elmas gözlerle dikiş ata ata
deriden iplerle
ilmek ilmek, dize dize
can kata kata teni ölümsüzleştirmek—

10

Şiir; tine rötuş, tene röfle, kalbe remil--
rüsva ve rüküş şiir yoktur,
şairine rağmen!

11

Şiir; zaman dışı ipek, zaman ötesi istek--
zaman ve toz hükmünde
hem ışıdayacak hem parlayacak
her üfleyişte--
*"Kurutulmuş bir çiçektiniz sanki, göğünüzü getirdim
Karşılıklı bakışan suların ve en iyisi
Sırmayla süslenmiş bir eski zaman ceketi örttüm üstlerinize
ısladınız, uyudunuz, ölmediniz gülümsemeyle
uzun bir araba atlarını itiyordu ve
size baktım!" *****

12

İnsanın ve aşkın kendi ışığında
ışık ışığı
şiir şiiri çeker. Şiir ki; ışık, her şeyden önce!

13

Her şiir suça düğümlü başlar,
öleyazıla
düşeyapıla
her düğümdede poetik suçun itirafına dönüşür--
tabii ki yaşamdan süzülüp gelmişse!

14

Her kuş uçmayı doğuştan bilir dediydim ya,
bir kızılgerdan sessizliği iki dudaklarımın arasında, ha uçtu
ha uçacak. Yakına uzağa kaç uçmak resmim var şiir sayesinde--
-
ebabilin seni bıraktığı gün Akkuş Tokat arası değil
artık hiç uçamayacaksın ey şair!

15

Şiir; hem ardıç hem ardıçkuşu--
toprağa bas da göğü dinle/anla, doğuştan uçmayı bilir her kuş,
kendime ardıçkuşu dedim--
Şiir; yazgım, yasım, yükselenim;
boşlukta bile!

16

Ey genç şair, orda mısın!
Sanırım son kez sana "genç" diye sesleneceğim,
öyle kırgın kırgın (:kuzgun kuzgun) bakma--
Beni ilgilendiren şiir, şair halleri değil!
Demem o ki, şiirinin öznesi olma,
fili ve faili ol. Yoksa kırkına gelmeden tükenirsin.
Gitme, tükenme!

KİRLİ AĞUSTOS*

Edip Cansever için...

kirli ağustos'u yıkasam,
ah Edip! soyununca mevsim, bir bak
olur mu aynana?

*
sadece mevsim değil ki;
o güve girmiş yün kazak,
silkeledikçe dökülür ilmekleri---

*
çitlembikleri yolan
kirli pantolonlu çocuk mudur,
ağustos, sor, dur?

dizi sıyrık mı hâlâ, bak!

göstermiş miydin sana hiç;
araları ayartan şu bal çilekleri!...

*
sonra o paçalı güvercin değil ki;
sabana koşulmuş tay'ın
yalesindeki teri kurulayan havludur belki--

*
babamın eski radyosunda –fm'i yok--
Neşet Ertaş bozlağı yetim çocuk mudur şimdilerde?

*
ya da ağlak bulut mudur
herhangi bir dağın omzuna yaslayıp ağlayan?

bilemesek de
tülkanat kelebeği tozunu alırken izle pencereleri...

*
bin kez sevdim miydi Edip Cansever'i
mürekkebe batırıp
bi' güzel serçenin tüyünü
yazdım yüzünü, çiz üstünü, dur:

~~çocuklar çizsin resim defterine-
boynu bükük kuru gülleri---~~

su aksanıyla yazılır lirik ve kalıcı şiirler
ve su renginde susar şairler--
Suyun öğrettiğini hiçbir şiir öğretmez!

* Hüseyin Ferhad
** Murathan Mungan
*** Edip Cansever
**** Turgut Uyar
***** Ülkü Tamer
***** İlhan Berk
***** Osman Serhat Erkekli

Yokilçe Gebze, 5 Temmuz 2023

17

Şiir; tıknefes, terütaze at her sabah.
En erkencimiz, pesimist olduğunda bile yüz metre önümüzde
koşan;
suyu harflerle uyandıran, dağları imgeyle okşayan--
"Şiir her gün yeniden başlar.
Her sabah uyanır,
yıklar kelimelerini,
harflerini tarar!"*****

18

Şiir, yeniyetme bir sessizlik;
dibi ve dorukları sevdikçe--
ah, kırk birimi dün gece doldurdum
hızdan ve hazdan yürüyemiyorum!

19

Sussan da
sessizliğe bürünsen de
tümce tümce şiirdir sesin,
tutunmanın ve yaşamın aslı--
"Sestiniz
sesi görmek için
döndüm!"*****

20

Şiir, sadece şiir...
Ki, insan ömrünün yetmediği yerlere bile yetişir ve yeter o,
tansıktır--
iki defteri vardır daima: gök ve yer defteri; her gün her saat
defterlerine çalışır. Ne de olsa cehennem suyu içirmiştir
şairine, zemzem suyu niyetine!

21

Ey genç şair, biliyorum ordasın!
Şiir hevesin de şiirlere noktalama işaretleriyle im koyma
hazzını da umarım tükenmemiştir. Çok zamandır yeni ve
bitmemiş şiirlerin artık gelmediği için böyle dedim: Umarım
iyisindir, dirisindir, ilkençeliğin gibi de gençsindir. Son
şiirlerimden birinin olmadık yerine virgül koydum da berceste
bir dize olup içime yerleştin: Virgülü nereye koyarsan artık bir
nokta koymakmış bu, anla!

22

Şiiri diğer yazın türlerinden ayıran yegane özellik bedel ödeme
sanatı oluşu. Bu bedel ödeme karşılık beklemeksizin yazarak
yapılır, kanla yazılanı daha ilk şiirde ilk dizelerde kendini ele
verir. Otobiyografik başyapıtların daha çok şiire dair olması
bunun kanıtıdır, özellikle yapıtların ilk üçü irdelendiğinde; tek
ve yegane yapıtlarda kalmış özel şairlere hep şapka çıkardım.
Aslında susmayı ve gitmeyi deneyen şairlerin ilk şiirleridir
sonsuz dek onları okutan. Değil mi ki şiir önce gül, sonra kül,
külde açan gül sonra: Pirüpak oluşu ki ancak ve ancak ruhun
yıkanişinde--
"Ruhlar incelsin şiirle ama kopmasın
Benimki bir kez koptu çünkü; yapıştıramadım!"*****

23

Şiir; hem zaman hem zamansızlık.
Kimileri kader kimileri keder diyor buna,
bence sanrılı aşk bu. Yazsan da geçmiyor, yazmasan da!

24

Aslında şairi bile bilmez, →

Yeprem TÜRK

Hegel de görüngübilim döneminde bilinci Schelegel'in şiiri kullandığı gibi kullanmıştır.

-Nicolai Hartmann *

Bugün şairlerin ve şiirdeki akımların, Avrupa şiirinde felsefeye- ontolojiye nasıl bir pencere açtığını, gider yarattığını hatta şiirin, felsefi düşüncenin bir nevi yeniden parlatılması diyebileceğimiz büyük bir işi hallettiğini sağ olsaydı da görseydi üstat Platon ne derdi biliyorum? Şairleri devletinden kovmakla bir bakıma 'idealar' fikrine ne denli haksızlık ettiğine mi yanardı, yoksa idealar düşüncesini parlatacak ışığın şairlere verilmiş olması karşısında kıskançlık mı hissederdi? Sanırım her ikisi de olabilecek şeydi, Platon için.

Bin yıl önce Grek felsefesi-tefekkürüyle karşılaşan Müslümların, Grek felsefesiyle ilgilendiklerini ancak şiirine yüz vermediklerini söyleyerek dert yanan Ernest Renan'a en güzel cevap, saygı duymadığınız şairlerinize başkalarından itibar bekleyemezsiniz, demek olacak herhalde. Üstelik Arap kültürünün geçmişi, şiir adına, o derece enerjik, artistik, canlı ve siyasiyken.

Yine de haksızlık etmeyelim Renan'a. Modern Avrupa şiirini kastederek 'Bu kez şiirimizi de alacaklar' derken Renan; şiire karşı, eski Grek filozoflarından daha farklı bir tavır göstereceklerini belli etmişti.

Şuraya geleceğim: Modern Avrupa felsefesi ile Grek felsefesi arasındaki şiir-felsefe, şair-filozof ilişkisi birbirinden oldukça farklı.

Avrupa tefekkürü, benim 'eski Grek hatası' dediğim, şairini devletten kovma yanlısını tekrarlamıyor. Sokrates döneminin sonlarına doğru ortaya çıkan ve eski Grek irfanını yozlaştıran 'sofistik' hareketler, modern Avrupa felsefesinin pek karşılaşmadığı şeylerden. Neden dersiniz? Çünkü bu sofistikleşme sürecini şiir yönetiyor, bir şekilde hallediyor, gideriyor. Felsefenin irin toplamasına engel oluyor. Bu süreci idare ederken de felsefeyi bir adım ileriye taşıyor. Ve neredeyse Hölderlin gibi büyük şairler, ontolojiye yüz tazeletiyorlar. Yani felsefe ile şiir arasındaki ilişki biçimi modern Avrupa'da eskisinden epey farklı ve yeniden yazıldı.

Bugün miadını soldurmuş akımlar, nefesi kesilmiş şiir anlayışları; modern Avrupa ontolojine-felsefesine birer imkânlar bırakarak köşelerine çekildiler.

Ve bu ilişkinin en bilinen, net örneğini modern şiir tarihi, Alman romantiklerinde gördü. Alman romantik şairleri, felsefecilere şiir bilincini kullanmayı öğretti. Alman romantizmi bir nevi bir şiir-felsefe ilişkisidir ama şiire daha yakın bir şey. Ontik olanın biraz uyraklaştırılmış bile olsa, felsefeden önce şiirdeki bir ışması olarak değerlendirilir, romantizm. Örneğin Nicolai Hartman, 'Romantikler' kitabında 'romantikliğin yaşamını tepeden tırnağa ideanın yaşamı olarak gösterir. Aslında bir nevi şairâne bir sofistیک felsefi yaşam.

Romantizm, tinselliğin şiirdeki özgürlük denemesiydi. Aynı özgürlüğe bağlı bir hiper-özgürlük şeklinde değerlendirmemiz

ANTİK TRAGEDYA

Sabahları Mısır uyanıyor aklıma
Nil aktıkça saçları ıslak
Firavun mumyası dudakları
Hitit kadar gün doğuyor, alıştım
Boynu kadar uzun Mezopotamya
Ayaklanıp kaçıyor iki nehir arası
Günün her vakti Anadolu diyorum
Yine de sabahları Mısır uyanıyor
Fırat bitiyor, Dicle bitiyor, boynumuz kalıyor geriye
Saçları hâlâ ıslak, Nil bizi unutmamış
Gün Mezopotamya kadar uzun
Anadolu'ya uğruyorum habersiz
Boynumuzu bitirmek zorunda değiliz
Hitit kadar gün doğuyor, alıştım

Birden Babil'in asma bahçelerindeyiz
Salıncak kuruyoruz, göğe çıkıyor
Sallandıkça yıldız tutuyoruz
Firavun çocuklarına bölüştürüyoruz
Asma bahçenin arkasına düşüyoruz
Sevişme vakti geldikçe gözlerimiz ısınıyor
Elmadan akşama kadar sevişiyoruz
Gecemiz gündüzümüz Çin'e karışıyor
İpek soyunuyoruz atlara karşı
Hitit kadar gün doğuyor, alıştım
Anadolu oluyorum yorulmadan
Güneş doğuyor boynundan aşağı
Dünya baştan sona Afrika oluyor
Sabahları Mısır uyanıyor aklıma

gereken başka bir yol daha var, o da surrealisme. Yani surrealizm bir hiper-romantizmdir. Yine ikisi de kök olarak ontolojinin sandığından çıkan şeyler. Art arda yükselmiş iki felsefi sihir. Zaten Breton, surrealizmin, ontolojik bir tasavvur sanatı olduğunu daha o zamanlarda söylememiş miydi? Modern Fransız şiiri, Alman romantizminden gelen bir yükselişti. Surrealizm, Alman romantizminden havalanıp Fransız şiirinin göklerine yükselmiş ve yağmurlarını bırakmış bulutlardı. O bulutlar yağmurlarını döktü, bugünlerde tekrar anavatanına döndü.

Dediğim gibi modern Avrupa şiirinin temellerini ve başlangıç noktalarını bu yeni felsefe-şiir ilişkisinde aramak gerekir.

Peki Türk şiiri bu değişimden azade mi? Bugün Türk edebiyatında, bir zamanlar laik şiiri savunanların, bugün bu söylemden uzaklaşmış olduklarını görüyoruz. Aslında Fransız şiirine mahsus tekniklerden, tutumlardan bahsetmiyorlar, onlar. Laik şiir, çeşitlenmiş underground ve pornografik anlayışlara kaldı. Laik şiirin yerine ontolojik damardan yeni yeni ışın veren 'eko-poetik' bir geliş var. Modern şiir, ontolojik başlangıcına tekrar döndü yani.

* Nicolai Hartmann, (2021), *Romantikler: Schelegel, Hölderlin, Novalis, Schleiermacher*, Çeviri: Saygın Güneç, Fol Kitap.

Muharrem SÖNMEZ

ISTAKOZ GEYİK VE SONSUZ

*güneşli bir temmuz günü çiftçi pitoras
gözlerini hiç ayırmadan saatlerce baktı güneşe
gökyüzü gümüş bir aynaya benzeyene dek baktı
ertesini gün karanlık bir sabaha uyanan pitoras
yatağından güçlükle doğruldu
evin kapısını zorlukla buldu
ama ne kadar uğraştıysa güneş yerinde yoktu
ve sevinçle seslendi komşusuna
heeeey lantimos
artık görebiliyorum her şeyi*

sırayla döküyoruz kabul edilmişliğin kanını
dileyenlerin ve bekleyenlerindir ödenecek bedel
tozun ve dumanın evidir yazıya dökülmüş her şey
heykellere binalara kartlara film afişlerine
gözlerine tapınanların zamanı geçti
onu tanırsız bir hiçlikle değiştiklerinde
güçlü bir rüzgâr savundu kaderini
diresiz gökyüzü genişleyen okyanus
bir ağaç bir taş bir istakoz
durdur yolunda insanların
arzu zafere galip geldi

geyikli bir rüyadan önceydi
kendini hep o korkuya adamak
sana vaat edilenleri vaaz etmek
esnemek ıkmak üremek
bir şeyler olup biterken etrafında
gizlenmek itirazına kalbin
sırayla öpüyoruz sessizin dudaklarını
hiçbir şey aldanmak kadar bulaşıcı değil...

Dilruba BEKLER

İÇİMDE LİTRELERCE AYRAN VAR

Ayçiçeklerinin üzerinde kar var.
Yalancı güneş,
Ben üşüyeyim diye miydi tüm ışıklar?
Şimdi neden Neptün'den daha uzak,
Ararken kaçmaya başka bir diyar.
Bulunmayı beklerim, nasıl olsa yazı uçmayacak.
Samanlıkta başıboş inekler koşar.
Hepsini bir dua için keseceğim teker teker.
Bir gönülle gözükmüyor manzaralar.
Bazı ceplerde kalbim gezer.
Aynı yerde bozuk paralar.
Korkarım, bir gün dilenciye geri verecekler.
Köprü de nehre kapılmış,
Kim ağlamışsa bu kadar.
Hoca yanılmış, maya tutmamış.
Zaman hep dar.
Bu yüzden tarlayı biçtim gün doğmadan,
Ve litrelerce ayranı kustum fakat artık neye yarar?

Orhan EMRE

İŞTE BAŞLIYORUZ

gerçeğin dehşeti: ayaklarımda cehennem ateşi
kardeşin hâbil nerede

sefaleti dünyanın,
tahrip edilen tutku : hırs ve hınç

bağışlanma ile son bulabilirdi
kıtık, zayıflara ve cahillere kalan yemek

bitiyordu senin payın

seçim yapıyoruz,
yoksul yıldızlar altında
duvarlara inen ürpertiyle

iniyordu sırtlan: işte başlıyoruz...

Necati ALBAYRAK

YOK KAPILAR'DAN

deme utanma mevsimini geçtim
deme çatlak damardan sızan kan gözlerimde sürüyor
hükümünü
dünya s'özülüyle ağızdan üryan sövdüklerim geri çeviriyor
sözcüklerimi
emennehec zınınac emennehec zınınac emennehec zınınac
aynadan atılan kurşunla öldüğümde sırtımı yasladığı
karanlık
sırrına karışacak suretimin
öldürenlerin efsane eylendiği çağın sorumsuzluğu
suyuna gittiklerim uğruna yitirdiğim heceler
dilimin dönemediği şehirlerde yıkılıyor kalıplarım

ah minel kar kışlarda anlatılan sonlu masal
susup da duymamak bakıp da görmemek için midir
afiyetindeki rüzgâr
çöller artığı kum kıyılarına işleyen yangınlar
bana bırakılmayan hayat ne'm kalır da nem kalır
bana bırakılmayan ölüm ne'n kalır a ne kalır
çınlama diler kulaklarda unutulmanın eşliğinde uçuruma
düşer bakışlar
çarpıp dağıldıkça hücrelerin yakılan ağıtlara damladan
suffedir ağlamak
ile yırtılmaya başlayan denizlerin çığlığı uyanır ziftinde
yıldızsız zorlu geceler
doğmadan kapanmışlığa alışkın ellerin yabancıları değil ne
de gündüzler-
e döner avuçlarındır ağırlığınca taşa bağlanmış gibi boşluğa
açılır
yer çekimini sınırlı kalp canı sıcaklığından küllerine ateşler
biçer
toprak üşür otun böceğin yüzü kızarır

Hicran ASLAN

TEK TÜK / 7

Lokman Kurucu'nun Kaos Çocuk Parkı Yayınları, Dip Serisinden 2022 yılında çıkardığı şiir kitabı *.nsest* "yara gerçektir, şiirlenmelidir" diye başlar.

Lokman Kurucu şiiri bir alarmin içinde uyanmak gibi. Tehlike uyarı işaretleri, zil sesleri, teneffüsleri, marşları, cinsiyeti, toplukları devleştiriyor. Karanlığın gözleri içinde hiç bitmeyen bir savaşa tutuşmuş devasa gölgeleri izliyorsunuz. Sirenlere benzetiyorum ben Lokman Kurucu'nun şiirini, insana geçmişini ve gerçeğini fısıldayıp; duymazdan geldiğimiz çılgılığı görünür kılıyor adeta. Munch bu çılgının resmini yaptı. Lokman çılgının şiirini yazıyor. Bir mitolojik kahraman gibi sayılar -simgeler- sesler labirentinden aslında çıkışı bulsan da; kurtuluş diye bir şeyin olmadığını bağıyor. Sözcükler elinde sıkıca tuttuğu taş parçaları gibi. Yaşamın heteronormatif kalıplarına, adalet terazisine, delilik ve hiçlik atmosferine taş atıyor.

*"kalbim kendinin ortasında bir timsah atası durmuyor
zaman dar etime, zaman yokluğa cimri kara delik
yoruldum ol'lmaktan, ey ölüm! ey şairlerin kurt tanrısı!
ey gerçeğe ve korkuya sığmayan imge
beni bu lekeden al, sonsuz kire karıştır
kurusun ağaç köklerinde
karanlığında çoğaldığım babam!"* (Oğulun Dediğidir, s. 15)

"Derrida şiiri bir kirpiye benzetir. Kirpi kendine kapandığında kör olarak nitelendirilir. Derrida'ya göre kazası olmayan, bir yara gibi açılmayan, yaralamayan hiçbir şiir yoktur. Kendinden mahrum bırakılmış hayvan gibi kendini korur şiir. İnsan onu eline almak, onu öğrenip anlamak ister. Onu kendisi için ve yanında alıkoymak ister." Lokman'ın şiirleri de kendinden mahrum bırakılmış bir hayvan gibi koruyor kendini. Geçmeyecek bir yara gibi çiçek açıyor insanın içinde.

*"açtım dul, kara kollarımı
çöktüm içime, yalvardım
aynaya; ya azat!
kurtardım Tanrı'yı ikimizden oğlum
bize artık günah yok"* (Anne Oğul ve Çıplak, s. 21)

İnsan eti ağırdır ve kendinden doğanı kendi hakkı gören bir toplumda yazmak bir sorumluluktur. İnsanı rahatsız eden, huzurunu kaçıran diyaloglarla ilerleyen bu kitapta karakterler amnestik sendromun içinde debelenir. Çünkü amnestik sendrom yaşayanlar yeni bilgi öğrenmede ve bellek oluşturmada sıkıntı yaşarlar. Karakterlerin çoğu yaşadıklarının şokunun içinde bir yerde kalmış gibidir. Sayıklarcasına konuşurlar. Şiirin içinde iç konuşmalar ve sorularla yer açıyor nefes almak için. Konu çözümlenmeden donup kalmış, içimizdeki bir taşın içinde fosilleşecek yaşananlar.

*"kadının etindeki anneliği sildim
adamın büyüklüğünü dumanında unuttum
eşitlendim hislerimdeki lanetle
şimdi yaşamaktan başka bir şey bilmiyorum
ve kendime bir hikaye bulmaya yetmiyor bu
sana tutunmama izin ver LuyÇiyano"* (Frederik, s. 64)

Kitabın dize biçimi, seslenme ünlemleri, ses dengesi sayımı yapılmış bir hayvan sürüsünü, acının da anlamsızlaşmasını sert ünsüzlerle soğutma eğiliminde. Şiiri için seçtiği, yaşadıklarına tutsak karakterler, şiirin çağırıcıları

1 / Bir gün hepimiz öleceğiz
Sen yaşamayı öğren

2 / Hayat hep iyileri seçer
Üzmek için
İyiler hep hayatı seçer
Kazanmak için

3 / Tüm yaprakları dökülse de
Gövdesi ile direnir kışa çınar

4 / Gece saat 12
Ay uyur güneş açmaz mı

5 / Ne kadar çok insan
O kadar gürültü

6 / Ben seni sevdiğim zaman
Kuşlar henüz uçmuyordu

7 / Akşam üstü mineleri açmış mı yanaklarında

8 / Ekmek çiğniyordu bir kadın

9 / Bir buket maydanoz

10 / Ağustos kışı

11 / Ay açmadı yüzünü
Gün battı
Yine yalnızlık var

12 / Sen gittin akşamdı
Bir daha sabah olmadı

biraz olsun bu cehennemi soğutmak için rüzgâr taşıyor. Nasıl oluyor bilmiyorum ama kaynar sularla, soğuk suların yan yana birbirine karışmadan aktığı bir atmosfer oluşuyor. Hangi yöne yalpalasanız ya buz kesecek ya da haşlanacaksınız. Nietzsche "Bir uçurumun içine baktığınızda, uçurum da sizin içinize bakar." der. Lokman Kurucu içimize bakan uçurumu yazıyor.

Fobik karakterlerin, fobik nesnelere, fobik olayların hatta fobik sözcüklerin ve dizilimlerin edebiyatını yapıyor. Şiiri toplum tarafından öğrenilen, korkulan, ahlaksız bir forma sokacak kadar gözü kara ve cesur. Onun şiirini duyan herkes kulaklarını tıkıyor.

Bu gözükaralık; herkese bu denli tarafsız bakabilmek, bilimum ezberleri tepeteklak ederek dil içinde hareket etmek onun şiirinde yeni bir estetik düzlem yaratıyor. Görünmez olanı okunur olana dönüştüren bir ustalık var bu kitapta.

Taha İHSAN

ANNE

Dün annem öldü
Dağıldı sonrasında
Mutfak ve balkon

Mehmet ÖKLÜ

ÖZGÜRLÜĞE ÖVGÜ

nedir o büyüğü nesne ki
gözle görülüp elle tutulmaz
fakat yaşanır

hava gibi su gibi can gibi canımızda
zindanların küllenmiş kuru
benliğin derinlerinde ıştır

güneş mi hilal mi yıldız mı ateş mi
bilinmeyen bir yerlerden
dünyamızı ıştırır

alın teriyle yoğrulmamış servet o ki
mirasyedi oğullarca har vurup harman savrulur
hoyratça harcanır

onunla âlemin özeti insan
yaşar onurlu ve özgün
onsuz kavruk ve kısır

uzun ve çetin bir yol tarih tüneline
bedeli kan ter göz yaşı
ve kahr

o kadar gerçek o kadar masal
o kadar yok o kadar çok yeryüzünde
hâlâ sır

utanç duvarları demir perdeler
mülteci kampları sürgünler ülkelerarası göçler
uzlaşmazsan yozlaşır

yüreklerin közü sözü dillerin özü halkın
inanın inanın
ne desek yakışır

ey tarih boyu tam anlaşılamayan
beslediği balıklarca horlanmış deniz
zincirleri kır!

zulmün tepesindeki demokles kılıcı
demokrasinin yediveren güllü
ey!
tutsaklığa inen amansız
satır!

Tahir Musa CEYLAN

SÜTÜME MAPUSANE

Kendimi püskürtüp öldürmek mi amacım
gövdem kurban zaten, hayatım kilit
açamıyorum, memeler sütüme mapusane
kanımın giysisi damarlar mağaram
cebelleşiyorum, nabzım atarken şairane

Merak ediyorum, ruh nedir yaşam ne
ruh diyelim uhrevi kuvvet, bir komutanlık
ve ordum bitmiş, dünyevi kuvvet cüruf
ölmekse bütün ölümlere kavuşmak
bende yaşam çöğlük olmuştur, kader canavarlık

En iyisi başkasına değil, kendi üstümde iktidar olmak
güç ve uyum olur o zaman, hiçbir şey
yapmamaktan bile doğar o an gücün alyan anahtarı
dahi intihar yüreksi bir yaprak olur, olmadığında
iktidar, gelir intiharın tek muvmanlı sonatı

Böyle böyle söylenip sonunda hep aynı noktaya geldim
sallandığım salıncağın ipi gibi soğuktu gece
karanlık sürdü, elimde silah, bekledim öylece olmayan
sabahu
bir anda önümde ikiye katlanmış ölemeyen insanlar gördüm
dayanamayıp tamamlanmayan ölümlere katıldım
boğazımda kaldı yaşam, içinde ne varsa yuttuğum
üzüldüğüm

Hızır İrfan ÖNDER

HAİKULAR

Bıraktım artık
Olumsuz duyguları
Şimdi mutluyum...

Elime düşen
Kar tanesi eridi
Dertlerim gibi...

Dağları dağdır
Zirveleri zirvedir
Memleketimin...

Karadeniz'in
Sevdası da karadır
Muhabbeti de!..

Nazarım yetmez
Teninde olmalıyım
Albenili ben!..

Gülçin Yağmur AKBULUT

SOLGUN FOTOĞRAFLAR

Sığınağımı arayan
bir asker kadar yorgunum

Güle yatak oldum diye
izimi sürüyor avcılar

Adımdan yola çıkarsak
aşkın ılık yağmuruyum, ama

Zaman mı yanlıştı, doğumum mu
düşlerimde sürekli kar soğukluğu

Yok duvarların süsü
solgun fotoğraflara benziyorum

İnan ki bir yanlışın var
yaşamaya tapuladığın bu imza
hiçbir kıvrımıyla benim değil Tanrım

Osman AKYOL

GECEM VE YÜZÜM

Kırık, eski
ve
yalnız bir ayna
yüzüm

Üzerine kan sıçramış
doğarken
ve
olurken

Ve
ben annemin değilmişim
doğarken
uzaklara

Ve
soyunur
gece
yalnızlığından
her gece

Sanki ben yanında
Değilmişim.

Cansu AYDIN

DÜŞ YANGINI

*Jean- Luc Godard'ın "İmgeler ve Sözcükler"
filminden esinlenerek...*

hâlâ dokunmakta olan yazı kiliminin siyah motifli
anlatıları...
ve yoksanan kahramanları Rosa, Jeanne ya da Hypatia...
deli kızlar! türkülerinizi söyleyelim inatla, sesimizde şarabî
tını...
Faustvari isyanımız krallara ve onlar için çalan köhne
çanlara
âh! trenin yönünü değiştirmek için kullansın bu defa mire
makasını

varlığında içkin güç olarak saklı bin bir renkli gökkuşağı
imge ve sözcük yağmuru olup da dökülsün elmaslarca
ve doldursun kara sayfaları büyük mezarlıktaki irislerin
gözyaşları
anlatalım hayat kitabında "Bir devrim gerçekleşmeli"
epigrafiyla...
umudun küllerinden canlandırdığımız o evrensel düş
yangını

Mevlüt ŞENER

DUMANI ARALA

Ocaktaki dumanı arala
Suyu ısıt

Perdeleri kes
Cama solugunu üfle

Aklımdaki serçeyi oraya çiz
Ve bana kanatlarını gönder

Sonra eşige var
Kapıya alınını koy
Üç kez kalbini aç ve kapat

Gülümse ve kapıyı arala
Gönderdiğin kanatlarla
Sana uçup gelmiş olacağım...

Yayın Yönetmeni : Ramis Dara
Prodüksiyon : İhsan Üren, Zühtü Engüdar - Ersin Erdem,
Zihni Engüdar ,Yalçın Oğuz.
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü : Halim Çiftçi (Ömerbey Mah. Ş. K. Ahmet. Sok.
Fidan Apt. B. Blok. Kat: 2, D: 5- MUDANYA)
Yazışma ve posta kargo adresi : PK 68 16361 Ulucami - BURSA
E- Posta : akatalpa@hotmail.com
Yayın Türü : Yaygın süreli yayın. ISSN 1305 - 7685

Kâğıt çıkışlı dergi sadece İzmir'de dağıtımına verilmekte.
İsteyen herkes akatalpa sitesinden kâğıt çıkışı alabilir.
Yazıcı çıkışı : Selman Kırtasiye, Kuruçeşme Mh.
Altıparmak Cd., 16050 Osmangazi - BURSA

Ocak 2000'de Bursa'da Ramis Dara, Melih Elal, Serdar Ünver, Ali Özçelebi ve arkadaşları tarafından kurulan şiir ve eleştiri ağırlıklı aylık edebiyat dergisi
Akatalpa (www.akatalpa.org), şair ve yazarlarının başışladıkları telifler ve bazı şiir dostlarının katkılarıyla yayımlanmaktadır.